

P. DOMÍ řidiči aut pravidelně podro-
akové prohlídce - v zájmu vla-⁵

Dne 5. srpna a i ostatních.

P. Dominik M. Štefan Matiašovský CCG, superior a provinciál kongregace bratří Těšitelů z Getseman, rektor našeho českého kostela na Rennwegu, ředitel III. řádu sv. Františka (české odvětví), předseda ústředí Jednoty svatého Metoděje, sv.č. vzdělavatel Orla XV, vedoucí besídek mládeže Jednoty sv. Metoděje a katecheta škol "Komenského".

I když jsme věděli, že P. Dominik v poslední době churavěl, stihla nás zpráva o jeho úmrtí neočekávaně a bolestně. - Narodil se 8. února 1912 v Pezinku na Slovensku, 1927 přišel v Mariátálu do kongregace Těšitelů z Getseman, založené roku 1922 P. J. Litomiským ve Vídni. V roce 1933

skládá P. Dominik řeholní sliby, studuje bohosloví v Českých Budějovicích a ve Vídni a 15. února 1942 je kardinálem dr. Innitzerem vysvěcen na kněze. Po skončení války stává se P. Dominik superiorem kongregace a rektorem našeho kostela, který při leteckém náletu utrpěl těžké škody. P. Dominik se ujímá s houževnatostí jemu vlastní nejen akce pro důkladnou opravu kostela, ale přikládá sám všude ruku k dílu - nebylo práce, které by se nezúčastnil. S pomocí spolubratří a celé řady obětavých krajanů a jistě i finanční podpory z celomenšinové sbírky podařilo se mu dílo šťastně zakončit. V příštích letech následuje vytvoření nového hlavního oltáře a v roce 1968 nová vnitřní úprava kostela. Je bezesporu nehnoucím zásluha P. Dominika, že z trosek vyrostl náš svatostánek na Rennwegu tak, jak se nám jeví dnes.

Brzy po válce se zakládají besídky pro děti a mládež Jednoty sv. Metoděje v několika okresech a P. Dominik jezdí neúnavně z okresu do okresu se svými přednáškami, diapositivy a filmy, aby vedl mládež k Bohu a národnímu uvědomění. Vedle tradičních poutí ústředí JSM zvláštními vlaky, později autobusy do Maria Lanzendorfu, Maria Ellend, Wolfsthalu, Maria Zell a na Hafnerberg, vede P. Dominik i velké poutě do Lurd, Fatimy, do Říma a Palestiny. Po řadu let se podílí na přípravách a organizování letních táborů pro naše děti a mládež v Rakousku, později v Jižním Tyrolsku, Švýcarsku, Norsku a Francii. - V letech 1964 až 1978 je katechetou škol "Komenského" a od roku 1964 až do své smrti předsedou Jednoty svatého Metoděje.

A to všechno vedle svého vlastního kněžského poslání; bohoslužby na Rennwegu i v různých okresích, návštěvy nemocných, opuštěných ve starobincích a osamělých ve Vídni i na venkově - to vše konal vždy usměvavý a obětavý Otec - P. Dominik neúnavně.

Přes všechny svoje funkce byl pro nás všechny jednoduše a prostě "páter Dominik" - nebyl to projev neúcty k jeho funkcím, nýbrž důkaz vřelého přátelství a vzájemné oddanosti.

S naším milým zesnulým jsme se rozloučili v úterý 12. srpna v III. kapli Ústředního hřbitova. Přestože byla doba prázdnin a dovolených, byla účast krajanů a zástupců menšinových spolků veliká i počet věnců a kytic - to vše ukazovalo, jak oblíbeným a váženým byl náš P. Dominik.

Opustil nás velký člověk, velký kněz a vlastenec, který se zasloužil o menšinu. Odpočívá na českém hřbitově III. řádu sv. Františka, kterému sám věnoval tolik péče a po dlouhá léta mnoho osobní zahradnické práce.

Budiž mu země lehká! RIP. Německé rekviem celebroidal 12. srpna večer děkan dr. Führer a české rekviem v neděli 17. srpna dopoledne gen. superior dr. Moravčík. - Nezapomeneme na našeho P. Dominika, zůstane nám příkladem svědomitého a vlasteneckého kněze a budeme se snažit v jeho záslužném díle pokračovat.

Jednota sv. Metoděje

Jak to, že každý z nás má své bolavé místo? Jak to, že každý má "ránu", kterou by rád skryl a která ho bolí, když se jí zabývají jiní? To přichází od toho, že na zemi panuje jakási "doba ledová". A proto tolik lidí vyrostlo v okolí bez lásky, za hádek a svárů, za zlosti a zoufalství, slz a křiku, v osamocení. V dětství a za školních let v povolání a manželství byla každá duše často raněna. Odtud má každý své bolavé místo. Jedni se stali plaší a neobratní, jiní tvrdí, mnozí tupí, nesčetní dostali tlustou kůži nebo se stali tuze choulostiví. Kde je tvoje bolavé místo? Poznáš je podle toho, že je ti do pláče, jakmile na ně přijde řeč nebo když se začneš zlobit, sotva začnou ostatní o něm mluvit a chtějí tě zostudit. Tento bod je často tak choulostivý a bolí tě tak, že o něm nechceš ani mluvit ani na něj myslet. Na tomto místě jsi prostě bezmocný, tam nemůžeš nic měnit, tam jsi zranitelný... Také tvoje vlastní vina tě často "ranila". Pak jsi zklamán sám sebou nebo světem.

Co se stane, baví-li se ostatní na tvůj účet? Posmívají-li se tvým slabým stránkám a smějí-li se ti? Často to ani nemíní tak zle, chtějí se jen pobavit na účet druhého. Ale v tvé duši může tento posměch způsobit otřes, jestli tě zranili na tvém bolavém místě. Pak vznikne nenávisť, rozhořčení, strach, hořkost nebo pomýšlíš na pomstu. Tvoje špatná nálada pak pokračuje, vybuchneš v tvoji rodině nebo u toho nejbližšího, kterého potkáš.

Ještě horší je, když tě ostatní opravdu špiní; je-li jejich úsudek zdrcující, jediné proto, že ti nerozumějí nebo že jsi jiný než oni. Pak o tobě mluví za tvými zády, dělají tě špatným, pomlouvají tě tak, že se ani nemůžeš bránit. Všechno je tak zkreslené, jednostranné, nemilosrdné.

Proč to lidé dělají? Proč rádi klepají o druhých a mají rádi ostrou kritiku? Proč tak rádi soudí druhého a dělají ho špatným? Kdo mluví o druhém pohrdavě, cítí se sám lepším! Kdo odsuzuje druhého, cítí se spravedlivým. Kdo druhé ponižuje, chce se sám povýšit a předčít ostatní. Je to hloupý zvyk, ale

lidé to dělají stále znovu. Chtějí se zkrátka chlubit, ukázat se, zdát se lepší. Z ctižádostivosti, žárlivosti, vychloubačnosti (dok.) KGI.

Co má vědět poctivý nálezce.

Nalézt můžeme jen věc, kterou jsme ztratili. A ztracená věc je jen pak, když její majitel neví, kde se nachází.

Rolník, který nechal svůj pluh stát na poli, ztratil ho právě tak málo jako návštěvník svůj deštník, který nechal omylem v bytě hostitele.

Jaká práva a jaké povinnosti má nálezce? Jeho hlavní povinností je, že vrátí nalezenou věc tomu, kdo ji ztratil (pokud ho zná) nebo oznámí nález na nejbližším úřadě (policii, četnictví, obecním úřadě).

Má nálezce nárok na určité nálezné? Má, ale to platí jen od určité ceny nálezů. Věci pod 50 šilinků si můžeme nechat, pokud neznáme majitele. Je-li cena nalezeného předmětu mezi 50 a 500 š., musíme podle zákona nález během týdne oznámit způsobem "obvyklým v místě" (na př. "vývěskou") na místě nálezů: "Zde byl nalezen stříbrný prsten. Dostanete u N.N." Jedná-li se o nález v ceně víc než 500 šilinků, musíme to oznámit na úřadě. Úřad může nalezený předmět převzít, ale také ponechat v rukou nálezce. V tomto případě musíme věc pečlivě uschovat, protože ručíme za její případné poškození nebo zničení (způsobené ev. pouhou neobratností) a jsme povinni škodu nahradit.

Nejdůležitější právo nálezce je nárok na zákonné nálezné. Toto činí zásadně 10 % ceny nalezené věci. Má-li věc cenu vyšší než 10.000 šilinků, je to od této hranice pouze pět procent.

Najde-li tedy někdo předmět v ceně za 20.000 šilinků, tak mu náleží za prvních 10.000 š. 10 % nálezného, t.j. 1.000 š., a za zbývajících 10.000 5 % nálezného, t.j. 500 šilinků. Poskytnutí vyššího nálezného závisí na velkorysosti toho, kdo něco ztratil.

Také za nalezení ukradených věcí se platí nálezné. To ovšem neplatí

pro příslušníky policie nebo četnictva, tedy pro "úřední orgány", kteří "hajdou" tyto věci při konání své služby.

Ale nejen poctivému nálezci se dostane odměny, nýbrž také nepoctivému se dostane trestu. Kdo se totiž dopustí přestupku zatajení (§ 134 trestního zákona), je trestán přiceně do 5.000 šilinků trestem na svobodě až do šesti měsíců nebo odpovídající pokutou; při vyšší hodnotě dokonce trestem na svobodě až do dvou let. (Podle dra. WQ.)

Starší automobilisté by měli častěji a více kontrolovat sami sebe!

Starší majitelé řidičských průkazů se v příštích letech jistě stanou stále větším problémem. Stále více lidí vlastní řidičský průkaz. Od kdy bychom neměli v stále hustší dopravě řídit sami auto, pro to se nedá určit žádné všeobecné pravidlo. Bylo by jistě rozumné, kdybychom si sami určili meze, ale dovedeme sami poznat své meze?

V jednom lékařském časopise lze číst toto: Příčiny nehod podmíněných stářím přibývají. Oko tu má klíčové postavení. Na jedné straně je to sice nejdůležitější smyslový orgán k řízení vozidla, na druhé straně vidíme u oka úbytek výkonnosti za přirozeného průběhu stárnutí nejzřetelněji. Odhadneme-li, že průměrná denní ostrost oka dvacetiletého je stoprocentní, tak je u šedesátiletého již jen 74% a do 80 let klesne rázem na 47 %.

Podstatně méně příznivě vyhlíží hodnota zraku ovšem, když se šíří a v noci. Zde se ukáže, že se oční sval, který ochabl, může sotva ještě přizpůsobit změněným světelným poměrům. To stejné platí o "přepnutí" zraku z blízka na dálku. Pro tento postup potřebuje oko 65letého pro přizpůsobení čtyřikrát tak dlouho jako oko 40letého.

Neomezené řízení vozidla se často již nedá zodpovídat. Jak dokazují četné dotazy, přeceňují starší automobilisté skoro vždy výkon svého zraku.

V některých zemích jsou prohlídky zraku řidičů skutečností. I když u nás nejsou předepsány, měli by se

starší řidiči aut pravidelně podrobit takové prohlídce - v zájmu vlastním a i ostatních.

Vedle klesající schopnosti zraku ubývá ale také přibývajícím stářím i schopnost reakce. Je sice obtížné tuto zkoumat, ale i pro to existují již přístroje. - Jako i na jiných úsecích - sportu či putování - musíme se ptát i u řízení vozu: mohu si to ještě troufat? WKZ

na druhém místě...

nepatříme k nejbohatším zemím světa

Jednota sv. Metoděje vznikla ideově z lůna ústředního výboru Matice velehradské sv. Cyrila a Metoděje v Brně a koruny solunské na Velehradě při oslavě 1.000. výročí příchodu našich svatých věrozvěstů na Moravu roku 1863 na Velehradě. Zakládající a ustavující schůze se konala 10. ledna 1865 v zeleném sále akademie věd a umění ve Vídni. Úkol a poslání Jednoty nebyl malý. O jejím vzniku je zaznamenáno: k jejímu založení došlo proto, aby bylo příslušně postaráno o mravní a náboženské vzdělání lidu českého a slovenského, ve velkém počtu ve Vídni žijícího a velmi četným osidlům svůdnictví všeho druhu vystaveného. Činnost Jednoty byla velmi rozsáhlá: obstarávat bohoslužby v českém jazyku, pořádat náboženské slavnosti a veřejné náboženské průvody. Pro duševní a mravní vzdělání pořádat přednášky, zařizovat a podporovat útulny pro učně a tovaryše, obstarávat jim bezplatně zprostředkování pracovních míst a starat se o jejich vzdělání a pobavení. Zařizovat knihovny, rozšiřovat dobré české knihy a časopisy, pořádat koncerty, divadelní představení a taneční zábavy.

Bohoslužby v českém jazyku se konaly již v 17. století v chrámu sv. Michala ve vnitřním městě; v 18. století se konaly české bohoslužby v kapli zasvěcené sv. Janu Nepomuckému na Jägerzeile, ale i na jiných místech, ale všechny byly rázu soukromného, nebyly přístupny veřejnosti. Na výzvu a přčetné prosby českého lidu podává roku 1810 dvorní jednatel a veřejný notář dr. Jan Vlacha žádost císaři Františku I. o dovolení veřejných českých bohoslužeb. Žádost byla blahovlnně přijata a snahy horlivého notáře se uskutečnily, když roku 1812 přesídlil do Vídně zbožný apoštolský muž, Klement Maria Hofbauer, kněz kongregace Největějšího Vykupitele (Redemptoristů), rodem Moravan. Tento ctihodný sluha Páně hledal ve Vídni útlek pro svoji kongregaci, který po dlouhých a namáhavých jednáních našel u kostela Panny Marie Na nábreží. Správa kostela byla předána Otcům Redemptoristům s výhradou, že se tam budou konat pravidelně české bohoslužby.

P. Hofbauer se bohužel splnění svých snah neodočkal, zemřel 15. března 1820. 24. prosince 1820 byl znesvěcený chrám Panny Marie znovu vysvěcen a od té doby se tam konají české mše sv. Od roku 1864 obstarávali Otcové Redemptoristé české bohoslužby také v klášterním chrámu ct. řeholnic Redemptorisek na Rennwegu 63 v III. okrese.

Na tyto skrovné a nedostatečné začátky navazuje činnost Jednoty sv. Metoděje, která 15. srpna 1873 pořádá svou první velkou pouť ke své duchovní kolébce, na Velehrad. Přetrásá se těžká situace krajanů na Dunaji. Kolem 100.000 vídeňských Čechů nemá ani jedné české školy ani svého chrámu a zdůrazňuje se, že je nejvyšší čas, aby se zřízením škol a otevřením chrámu umožnilo tělesné i duševní vzdělání českého lidu ve Vídni, psal brněnský "Hlas".

Roku 1875 zřídila Jednota české bohoslužby u sv. Anny ve vnitřním městě. Obdivuhodně přestála Jednota první desetiletí svého trvání. Bez jakékoliv fundace, čistě jen z členských příspěvků a milodarů českého lidu buduje, udržuje a podporuje Jednota započaté dílo. Roku 1880 má spolek 387 členů. Téhož roku vykazuje úřední zpráva města Vídně 6000 učedníků, z tohoto počtu je 1600 učedníků českého původu, z nichž jen nepatrná část umí několik málo slov německy a jejich počet stále roste. I jim by bylo třeba pomocné ruky Jednoty, a tu není divu, že její pokladna byla prázdná a výbor zamýšlel dokonce zastavit činnost... Roku 1882 se ujímá vedení spolku prelát dr. Antonín Horný, kapitulní děkan u sv. Štěpána. V stejném roce žádá Jednotu spolek "Komenský", aby převzala vyučování náboženství na české škole Komenského v X. okrese.

8. března 1886 byla v kostele Otců Lazaristů v VII. okrese povolena v neděli dopoledne mše sv. s českým kázáním, později i odpolední požehnání.

Roku 1887 přichází do Vídně věhlasný a neúnavný kazatel P. Tomáš Bláha, který se horlivě ujal práce v Jednotě. Částečně z jeho podnětu zakládá se roku 1888 v obcích Fünfhaus a Sechshaus (pozdější XV. okres) I. odbor Jednoty. (Pokračuje.)